

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **stěžovatele: N. X. H.,** zastoupen JUDr. Janem Jasou, advokátem, se sídlem Jaltská 7, Karlovy Vary, a **dalšího účastníka: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 6. 2004, č. j. 11 Az 100/2003 - 44,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 3. 7. 2002, č. j. OAM - 879/LE - C11 - ZA04 - 2002, byla žádost žalobce (dále jen „stěžovatel“) zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo rozhodnuto, že se azyl podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu neuděluje a že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 8. 6. 2004, č. j. 11 Az 100/2003 - 44, zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že v daném případě bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti stěžovatele jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, podle něhož se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem

vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl o udělení azylu požádat dříve. Toto právní ustanovení je nutno podle názoru městského soudu přiřadit k těm případům, kdy pro posouzení věci je rozhodné, zda jsou splněny objektivní zákonem stanovené skutečnosti bez ohledu na důvody tvrzené žadatelem o udělení azylu. V případě stěžovatele pak bylo spolehlivě zjištěno, že přicestoval do České republiky v roce 1987 za účelem studia, které nedokončil. Od roku 1989 pobýval na území České republiky bez jakýchkoli dokladů, tedy nelegálně a této skutečnosti si byl vědom. V roce 1997 byl stěžovateli v rámci trestního stíhání uložen rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 25. 3. 1997 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 6. 1997 trest vyhoštění. O azyl přitom stěžovatel požádal až dne 6. 6. 2002, kdy byl zadržen policií, protože neměl doklady, je tedy podle názoru městského soudu zřejmé, že žádost o udělení azylu podal proto, aby se vyhnul správnímu vyhoštění, tedy realizaci trestu, který mu byl uložen pět let předtím, než žádost o azyl podal.

Stěžovatel podal proti uvedenému rozsudku kasační stížnost, v níž namítá, že stanovisko Městského soudu v Praze nebere v úvahu jeho argumenty, na které se v této kasační stížnosti odvolává, a které spočívají v tom, že se nemůže vrátit do Vietnamu, protože by byl trestně stíhán z důvodu svého pobytu v České republice. Také chce řádně pečovat o své dvě nezletilé děti, které má s českou občankou, jež se o ně vůbec nestará a děti jsou umístěny v dětském domově. Dále stěžovatel poukázal na to, že v České republice se zdržuje již patnáct let, je zde domestikován a je zde na vysoké úrovni dodržování lidských práv oproti Vietnamu. Ve Vietnamu má sice příbuzné, ohledně kterých se jejich příbuzenské vztahy značně ochladily a k těmto příbuzným nemá fakticky žádné závazky. Připouští, že se v České republice zdržoval bez pasu, ale nemohl získat žádné cestovní doklady, protože mu je nechtěla vydat jeho země původu – Vietnam. Poukázal i na skutečnost, že jeho otec je ve Vietnamu vysokým komunistickým funkcionářem a nemá zájem, aby se vrátil do Vietnamu, kde jej čeká vězení. Vzhledem k těmto okolnostem má stěžovatel za to, že jak správní orgán, tak Městský soud v Praze nehodnotily správně význam dané skutkové situace jeho osoby a v důsledku toho nepřijaly ani odpovídající právní stanovisko. Domnívá se, že důvody, kterých se ve své žádosti dovolává, jsou pro udělení azylu dány, a že konstatována měla být i překážka pro vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává důvodů kasační stížnosti vymezených v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Podle uvedeného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

V předmětně věci Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil, že stěžovatel požádal dne 6. 6. 2002 v České republice o udělení azylu, když jako důvody uvedl, že zde bydlí již patnáct let, má zde dvě děti s českou občankou a chce zde zůstat a starat se o děti.

Správní orgán vyšel z toho, že stěžovatel se od roku 1989 na území České republiky nacházel nelegálně, o azyl požádal kvůli legalizaci pobytu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění z České republiky, ačkoliv mohl o udělení azylu požádat dříve. S tímto názorem správního orgánu se ztotožnil i městský soud, který vyšel z toho, že je z okolností zřejmé,

že stěžovatel žádost o udělení azylu podal proto, aby se vyhnul správnímu vyhoštění. Na základě takto zjištěného skutkového stavu jak správní orgán, tak i městský soud správně dovodily, že se nejedná o důvody vymezené § 12 zákona o azylu, neboť se nejednalo o pronásledování z tam vymezených důvodů.

V daném případě správní orgán na případ stěžovatele použil tzv. zkráceného řízení o azylovém právu, uplatňovaného na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Jedná se o řízení, které není prováděno v celém rozsahu, tj. neprobíhá zde proces dokazování o přítomnosti odůvodněného strachu z pronásledování. Možnost zkráceného řízení je zakotvena v § 16 zákona o azylu, přičemž nutně zdůraznit, že naplnění podmínek uvedených v tomto ustanovení neznamená automaticky vyloučení z řízení o udělení azylu, ale jeho zrychlení. Žadateli však musí být dána možnost, aby se vyjádřil k obsahu své žádosti, aby tak mohly být posouzeny konkrétní jednotlivé důvody, které jej vedly k opuštění země původu.

V posuzované věci rozhodnutí správního orgánu obsahuje nejen výrok o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ale dále také výrok o neudělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a stejně tak i o nevztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. V rámci daného případu je nutno konstatovat, že správní orgán pochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu a současně se v rámci odůvodnění vyjadřoval (a věc posuzoval) podle § 13 (sloučení rodiny) a § 14 (humanitární azyl) zákona o azylu. Pokud totiž z řízení o azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího – ale jen ve lhůtě podle odst. 2 téhož ustanovení – zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu pro některý z důvodů předvídaných v § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona o azylu zjišťován není, stává se část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu (zabývající se důvody azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu) nadbytečnou ve vztahu k výroku podle § 16 zákona o azylu (a fakticky je s ním v logickém rozporu). Toto formální pochybení správního orgánu zůstává však bez vlivu na zákonnost přezkoumávaného rozhodnutí a nezpůsobuje ani jeho nicotnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 - 71). Byť se krajský soud tímto nedostatkem napadeného rozhodnutí správního orgánu nezabýval, nelze mu vytknout nezákonný postup, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že se zcela přesvědčivě vypořádal s výrokem napadeného rozhodnutí, který v něm byl správně obsažen, tedy s výrokem, že žádost stěžovatele byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

Pro stěžovatele z toho však vyplývá, že v případě, kdy jeho žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, nemůže se v řízení o kasační stížnosti dovolávat posouzení azylu podle § 12 zákona o azylu, stejně jako vztažení překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s právním posouzením věci žalovaným a potažmo i krajským soudem. Stěžovatelem uváděné skutečnosti nelze akceptovat jako důvody pro udělení azylu, neboť v jeho případě se nejedná o splnění azylově relevantních ustanovení zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že posouzení právních otázek soudem nepovažuje za nesprávně a Nejvyššímu správnímu soudu tedy nezbylo, než kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnout.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že se Ministerstvu vnitra náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu